SVOBODA · СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY · УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 116. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 21, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ЧЕРВНЯ 1994. Ч. 116. РІК СІ.

І. ПЛЮЩ РОЗРАХОВУЄ НА СИЛИ ЗДОРОВОГО ГЛУЗДУ

Харків (УНІАР). — Тут 14-го червня відбулася зустріч з виборцями кандадата на Президента України Івана Плюща який відвідав деякі села та одну з військових частин Харкова.

Під час пресової конференції І. Плющ повідомив, що вже здійснив поїздки по 10-ох областях і змалював у „чорних кольорах" нинішній стан в Україні. На його думку, у всьому винна виконавча влада, хоч нікого конкретно Плющ не звинуватив. Щодо законодавчої влади, очолюваної донедавна ним самим, то вона, за словами Плюща, приймала непогані закони. Тепер Плющ розраховує „на політичні сили здорового глузду", бо нинішні партії в Україні молоді і слабкі, тому вони не можуть взяти на себе відповідальність за формування уряду. Не вірить Плющ і в створення коаліційного уряду. „Там повинні бути, в першу чергу, фахівці", — вважає кандидат на Президента.

І. Плющ також дав зрозуміти, що він не проти створення потужної партії центристського типу. Головним своїм електоратом І. Плющ вважає селянство, проте вірить, що і в містах частина національно-свідомих громадян проголосує за нього.

Свою кандидатуру І. Плющ знімати не має наміру, голоси віддавати теж. Він стверджує, що ніколи не був прихильником унітарної української держави, але і не є прихильником федеративного устрою. Його формула для української держави така: „регіональна самостійність при наданні найбільших прав органам місцевого самоврядування".

На запитання як він ставиться до нового голови українського парляменту, І. Плющ відповів: „Мороз — це не найгірший варіянт". Щодо проблеми Криму сказав, що вона виникла не вчора „і Мєшков до цього жодного відношення не має. Зараз же ситуація така, що в Україні нема справжньої влади, коли б вона була, то той же Мєшков або Дмитро Корчинський поводили б себе інакше".

ЗВЕРНЕННЯ СКУ У 50-ЛІТТЯ СТВОРЕННЯ УГВР

Поширення збройної боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу (УССД), всенародній характер цієї боротьби, опанування УПА і революційним підпіллям ОУН значних територій України, поважний зріст вагомости української проблематики в наслідок визвольної боротьби українського народу і наближування кінця війни між окупантами України спонукало ОУН і УПА заініціювати утворення всеукраїнського політичного центру, який взяв на себе політичне керівництво визвольною боротьбою за УССД.

Великий Збір Української Головної Визвольної Ради (УГВР) відбувся *11—15-го липня 1944 р.* в Карпатах з участю представників усіх українських земель і різних політичних переконань. Великий Збір обрав президентом УГВР — Українського Революційного Парляменту — киянина і кол. члена Української Центральної Ради та діяча Уряду УНР, Кирила Осьмака, а на голову Генерального Секретаріяту УГВР — Революційного Уряду — Головного Командира УПА ген. Романа Шухевича-Чупринку.

Основ сучасного і майбутнього треба шукати у минулому. Тому, сьогоднішні державні мужі України повинні взоруватись на самовідданості, жертовності, відвазі, державницькій настанові і політичній мудрості українського народу і його борців, які навіть у часи жорстокої боротьби проти тоталітарних окупантських систем Гітлера і Сталіна зуміли з небувалим успіхом ставити підвалини своєї держави із всіма необхідними атрибутами.

Звертаємося до організованої української діяспори долучитися до святкувань українського народу на батьківщині і разом з ним гідно відзначити 50-ліття від дня створення УГВР, як вагому подію в історії визвольних змагань українського народу за свою державу.

Президія
Світового Конґресу Українців

д-р Дмитро Ціпивник
Президент

інж. Ярослав Соколик
Генеральний Секретар

„Гіркі жнива для України..."

Київ. — Київські кореспонденти щоденника „Ню Йорк Таймс" Реймонд Боннер і Джеймс Беннет під згаданим вище заголовком помістили у цій газеті з датою неділі, 19-го червня обширну вістку про те, як американські фірми зуміли легко обманути довірливих українців. Коли рік тому 70 міл. дол. пропозиція доставити в Україну зерно для вирощування кукурудзи, сільськогосподарську машинерію та хемічні засоби для боротьби з шкідниками була прийнята Урядами України і ЗСА, як приклад співпраці обидвох країн, то нині ця справа виглядає дещо інакше.

На думку згаданих кореспондентів, американські фірми використали хаотичну ситуацію в Україні та доставили туди найгірше зерно, якого не змогли продати тут, але заробили у цьому процесі великі гроші. З жалем автори пишуть про те, який сором для Америки, а голова американської Палати торгівлі в Україні Дейвид Свір стверджує, що „український хлібороб мав велику повагу до американського фармера, тепер це все втрачено саме через такі махльойства. Фінансуванням цього діла займався американський „Сіті" банк, заплативши фірмам за зерно і сільськогосподарське обладнання. Україна розраховуючи на заробітки з великого збору не сумнівалася, що швидко сплатить свої заборгування. Урожаю не було — тепер Україна залягає з платностями, а інші банки не хочуть вкладати грошей на будь-які торговельні діла в Україні.

Уся ця афера погано відбилася не тільки на матеріяльних справах України, але також і на плянах Уряду президента Билла Клінтона, який намагається своїми економічними плянами для України приспішити її перехід до ринкової системи і демократії.

Уся ця неясна, але болюча справа обертається довкруги американської фірми сільськогосподарських виробів Зенека з Вілмінґтону, Дел. Одначе за твердженнями авторів статті з документів фірми та урядових розслідів в Україні можна побачити картину з однією метою жадоби заробітку, хабарництва та ненадто чесних спілкувань. Як вся ця справа закінчиться — покаже майбутність, а покищо треба обережніше ставитися до всяких пропозицій.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПОПРОЩАЛИСЯ З БЕРЛІНОМ

Берлін. — В неділю, 19-го червня, у столиці Німеччини відбулася остання спільна парада американських, англійських та французьких військ перед тим, як вони остаточно залишать німецьку землю. Понад 75,000 мешканців міста вийшли на центральні вулиці, щоб подивитися, як врочисто маршують 2,000 вояків і старшин трьох західних країн.

Спостерігачі підкреслюють, що хоч паради союзних військ проводилися щороку від 1964 року, теперішня, прощальна, була особливо святковою. Разом з представниками військового командування параду вперше приймав бурґомістер Берліну Еберґард Діпген. Він щиро дякував за велику допомогу союзних військ, які протягом багатьох років охороняли мешканців Західнього Берліну від комуністичної загрози.

Програма врочистостей, якими закінчувалося майже півсторічне перебування закордонних військ у Берліні, включала багато військово-показових заходів, в тому числі повітряну параду військових літаків і стрибки з парашутами.

Як відомо, в роки холодної війни в Берліні знаходилося 12,000 вояків і старшин західних держав. Тепер їх є до 3,000. Останні з них повинні залишити німецьку столицю 8-го вересня цього року.

Литовська прокуратура обвинувачує М. Ґорбачова

Вільнюс, Литва. — Генеральна прокуратура Литви через міністерство закордонних справ звернулася у правоохоронні органи Росії з просьбою допитати колишнього президента СССР Михаїла Ґорбачова у зв'язку з подіями у Вільнюсі в січні-серпні 1991 року. Про це повідомила газета „Республіка".

Покликуючись на достовірні джерела литовської прокуратури, газета пише, що „вони повністю переконані в тому, що М. Ґорбачов прекрасно був поінформований про підготову змови в Литві і сам не був в стороні від цих подій".

Слідчий Казіс Бетнґіз, який провадить слідство у справі змови у Вільнюсі, відповідаючи на запитання газети, чи буде пред'явлено обвинувачення експрезидентові СССР у зв'язку з подіями 1991 року, цього не підтвердив і не заперечив. Однак, пише „Республіка", „достовірно відомо, що вже найближчим часом у цій справі, в якій замішані колишні лідери компартії Литви Міколас Бурокявічус і Йозас Ярмолавічус, офіційне обвинувачення генеральна прокуратура республіки зформулює також і Міхаїлові Ґорбачову".

Слідство в даній справі, що складається з 100 томів, прокуратура завершить в липні цього року і передасть на розгляд у Верховний суд Литви. Більшість обвинувачених проживають нині на території Росії і Білорусі, прийняли громадянство цих держав і будуть засуджені заочно.

Можна голосувати в амбасаді і консулятах України

Вашінґтон. — Згідно з рішенням Верховної Ради України, 26-го червня 1994 року відбудуться вибори Президента України. У зв'язку з цим в амбасаді України в ЗСА, а також в генеральних консульствах України в Ню Йорку та Чикаго утворено дільничні виборчі комісії.

Громадяни України, які знаходяться в ЗСА і які, згідно з законодавством України, мають виборче право, можуть ознайомитися з інформаціями про кандидатів на Президента України, списками виборців, а також взяти участь у голосуванні в приміщеннях виборчих дільниць за такими адресами:

Embassy of Ukraine, 3350 M Street, N. W., Washington, D. C. 20007; tel.: (202) 333-7506, (202) 333-0606.

Consulate General of Ukraine in Chicago, 10 E. Huron St., Chicago, Ill. 60611, tel.: (312) 642-4388.

Consulate General of Ukraine in New York, 240 E. 49 th Street, New York, N. Y. 10017, tel.: (212) 371-5690.

Час для голосування встановлено з 7-ої год. ранку до 8-ої год. вечора за місцевим часом. При голосуванні виборці повинні мати при собі пашпорт громадянина України.

ТЕАТР ЛЕСЯ КУРБАСА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Тут у вівторок, 28-го червня, в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбудеться виступ групи театру ім. Леся Курбаса зі Львова. У програмі: „Благодарний Еродій" Григорія Сковороди та сцени з репертуару театру. Участь братимуть актори Андрій Водічев, Олег Драч, Тетяна Каспрук, Наталка Половинка та Олег Цьона. Режисер — Володимир Кучинський. Початок о год. 7:30 вечора. Телефон для інформацій (215) 663-1166.

Помер д-р Ю. Химинець

Керґонксон, Н. Й. — Тут у п'ятницю, 17-го червня, на 83-му році життя навіки спочив світлої пам'яті д-р Юліян Химинець, активний учасник творення і розбудови Карпатської України 1938—1939 років, один з організаторів її закордонної політики, автор високовартісних для сучасної історичної науки і для розбудови українського Закарпаття книжок „Мої спостереження із Закарпаття" (Ню Йорк, 1984) та „Закарпаття — земля української держави" (Ужгород, 1991).

(Закінчення на стор. 3)

Св. п. д-р Ю. Химинець (фото з 30-их років)

Закарпатський ювілейний з'їзд відбудеться на „Верховині"

Чикаго (КоЗІ). — Керівники трьох провідних закарпатських організацій узгіднили скликання спільного з'їзду з метою відзначення 55-річчя подій в Карпатській Україні в 1939 році та 120-ліття народження президента о. Августина Волошина.

З'їзд відбудеться 8—10-го липня ц.р. на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й. У п'ятницю вечером намічено товариську зустріч учасників зі спогадами і відео із Закарпаття. В суботу, 9-го липня, відбудеться вранці ювілейна врочиста частина з виступами діячів закарпатської діяспори, а пополудні — ділова нарада Комісії зв'язку й інформації закарпатських українців (КоЗІ). Вечером учасники з'їзду та гості візьмуть участь у ювілейному бенкеті, на якому головну промову виголосить гість з Києва, доктор філологічних наук Олекса Мишанич.

В неділю, 10-го липня будуть відслужені Літургії в українському католицькому і українському православному храмах з Панахидою за спокій карпатських січовиків та суспільно-політичних діячів Карпатської України на чолі з президентом о. А. Волошином. В час обіду відбудеться кінцева сесія з'їзду з прийняттям резолюцій. Управа оселі забезпечить учасників нічлігами та прохарчуванням за відносно невисокі ціни.

Зголошуватися слід на телефон: (914) 856-1323.

О. Баюл відмовилася від контракту у ЗСА

Київ. — У середу, 15-го червня, пресове аґентство Ройтер подало вістку про те, що олімпійська чемпіонка фігурної їзди ковзанами на льоду Оксана Баюл, передумавши закордонні пропозиції, вирішила продовжувати своє тренування в Україні. Українська фінансова група (УФГ) один з найбільших концернів у колишній совєтській Україні, запропонували Оксані такі умови, що вона погодилася залишитись в Україні.

Валєрій Бабич, президент УФГ, а також кандидат на президента України у надходячих виборах сказав, що „побачивши запропонований Оксані контракт, ми здивувалися, як західні підприємці можуть легко доробитися, використовуючи наших спортовців-змагунів".

Після здобуття золотої медалі на зимових Олімпійських Іграх минулого лютого у Ліллігаммері О. Баюл і її інструкторка Галина Змієвська вирішили, що через недостатні устаткування для дальшого тренування в Україні, мусять податися закордон. Як відомо, в ЗСА їм запропоновано бодай одну таку можливість.

Українські урядові чинники підкреслили, що Оксана майже вже дійшла до кінцевих переговорів з однією американською компанією, але таки вдалося її переконати, щоб вона повернулася в Україну. Запропонований контракт УФГ дасть гроші на будову двох нових льодових арен — одна із них в Одесі, де живе Оксана. Крім того Оксана отримає більше, як запропонованих американцями 100,000 дол., суму постійно зазначувану в газетах України. В. Бабич сказав кореспондентам, „у нас „зірок" не забезпечують. Ми мусимо їх забезпечити тому, що тут загрожена наша національна гордість".

Заступник президента УФГ Джозеф Лемір, переповідаючи свою телефонічну розмову з Оксаною, яка тепер перебуває у ЗСА на турне, сказав, що вона дуже тужить за Україною, прицьому не забув зазначити, що інші спортовці з колишніх республік СССР розглядають можливості контракту з їхньою фірмою.

О. Баюл

Розпочалась акредитація спостерігачів на виборах

Київ (УНІАР). — Тут 17-го червня у Центральній виборчій комісії отримали акредитацію закордонні спостерігачі на виборах Президента України та місцевих органів влади.

Для групи спостерігачів із ЗСА акредитацію отримали перший секретар амбасади ЗСА в Україні Ерік Рубін та другий секретар Ерік Грін; для групи спостерігачів від НБСЕ акредитацію отримав секретар амбасади Італії в Україні Ґвідо де Сантіс; для спостерігачів від Міжнародного фонду виборчих систем ЗСА акредитацію отримав заступник директора програми Ярополк Кульчицький.

Понад 200 спостерігачів від інших країн та міжнародних організацій виявили бажання стати свідками виборів Президента України. Прибув також Директор Европейського інституту засобів масової інформації професор Ленге та багато інших відомих діячів.

Забезпеченням їхнього перебування в Україні займається спеціяльно створена група, яку очолив Євген Новицький.

Театр — це найкраща пропаганда української культури

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Після відвідин членів Львівського Театру ім. Л. Курбаса, що приїхали тут, щоб прийняти участь у виставах мистецької групи Яра і дати декілька зразків свого мистецтва перед українською публікою, до редакції зайшов режисер і творець того театру Володимир Кучинський, щоб розповісти дещо більше про працю свою і цілої групи.

— Розкажіть, як повстав цей вимковий театр та як це сталося, що власне ви є його засновником та мистецьким керівником?

— Я був актором у театрі ім. Заньковецької у Львові, а одночасно навчався режисури в Москві у знаменитого режисера Васільєва. Вже як актор я почав гуртувати молодих друзів — акторів і таки в театрі ім. Заньковецької поставив з ними п'єсу „Дві стріли". Це і став зародок окремого молодіжного театру, що датується із 1988 року.

— Що вас спонукало відділити цю групу з театру ім. Заньковецької?

— Все сталося дуже просто. Поміж нами виник творчий конфлікт, я працював у одному стилі, а там інші вистави в іншому, більше традиційному — оже ми відчули, що нам вже не по дорозі, тим більше, що наша молодіжна група була така повна намірів плекання театрального мистецтва іншого стилю і форми.

— То значить від 1988 року ваш театр діє вже як окрема одиниця?

— Так, нам вдалося отримати окреме приміщення в Будинку Народної Творчості у Львові, де розпочав свою працю театр і студія. Усі наші актори, а їх стало біля десятки осіб, це в основному вихованці нашої театральної студії. Раніше ми ділили залю із оркестрою, що мала там свої репетиції, а донині ділимо частину приміщень з фотографами. Не легко нам було, але як наш театр почав давати вистави, публіка нас оцінила і підтримала. Майже завжди заля, що має 174 місць була заповнена, вщерть. Першою постановкою після отримання самостійности був „Сад нетанучий скульптур" за творами Ліни Костенко „Маруся Чурай" і „Сніг у Флоренції".

— Чи ви мали успіх із цією прем'єрою?

— Бачите, в тодішних

(Закінчення на стор. 4)

В. Кучинський у редакції „Свободи".

В АМЕРИЦІ

ІЗ СТОРІНОК понад 4,000 документів з архівів тютюнової фірми Бравн і Вілліямсон можна побачити, що вже понад 40 років керівники тютюнових фірм намагаються найти спосіб, як запобігти можливій небезпеці від курення сиґарет — небезпеці, яку вони публічно заперечують. Том Фіцджералд, речник згаданої фірми, відмовився давати будь-які коментарі на цю тему, кажучи, що годі відповідати на питання базовані на таких давніх документах, яких вони не мали змоги переглянути.

ЩЕ ОДНОЇ КРИТИКИ зазнала правна система військово-морської фльоти ЗСА після того, як тричленний суд військово-морської піхоти визнав, що керівництво військово-морської фльоти впродовж довшого часу послідовно використовувало правну систему для промощування шляху своїх кар'єр. Так було з сином одного із секретарів Департаменту військово-морської фльоти Лоренса Ґеретти, син якого признався до вини в шахрайстві, куренні маріхуани та брехунстві перед слідчими. За це його дуже лагідно покарали, беручи під увагу чим він був сином. Якщо б це був звичайний моряк, то не обійшлося б без військового суду.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ дослідами переведеними інститутом Алана Ґутмахера, незаробіткового угрупування, що займається дослідами справ пов'язаних з плодовитістю, аборти в ЗСА у 1992 році впали до найнижчого рівня від 1979 року. І не тільки аборти зменшились, але обнизилась також і кількість вагітностей у жінок від 15—44 років. Стенлі Геншо, один із авторів опублікованих дослідів, каже, що на це могло скластися багато причин — демографічні зміни, зміна загального думання щодо неодруженого материнства, а також тяжчий доступ до переведення абортів.

SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 — UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні
(202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Добрі й погані вісті з України

Україну прийняли до Европейського економічного союзу і відповідний документ підписав у Люксембурґу Президент України Леонід Кравчук. Секретаріят Е. Е. Союзу проголосив арґументацію позитивної полагоди петиції України: що вона демократична та наставлена на перехід до системи вільного ринку. Кравчук у своїй промові ствердив м. і., що вдалося припинити інфляцію. Протокол прийняття України до Е. Е. Союзу передбачає включення української безмитної закордонної торгівлі до системи Е. Е. Союзу — до 1998 року. Це добра новина, бо вона є новим доказом на прихильну до України настанову Західньої Европи, — підписаний Кравчуком протокол знову затіснює зв'язки України з европейським Заходом і, хоч, може, практичні користі з цього акту покищо ще невеликі, цей акт таки скріплює міжнародний престиж України.

Поруч із цією доброю закордонно-політичною вісткою про Україну надійшла недобра вістка внутрішньо-політичного характеру. Існує в Україні диковинний порядок, що вибирає і призначає кожночасного прем'єра міністрів не президент, а Верховна Рада. У четвер, 16-го червня ц. р. Верховна Рада, при присутности 302 депутатів — 199 голосами у тайному голосуванні вибрала на нового прем'єра Віталія Масола, причому „проти" голосували тільки 24 депутати. Віталій Масол був уже прем'єром, але ще „Радянської" Соціялістичної Української Республіки, як члена СССР, ще за ери Міхаїла Ґорбачова. Він переходив усі щаблі комуністичної кар'єри, включно з членством у Політбюра СССР. Масол зрікся прем'єрства України під тиском масових студентських демонстрацій у Києві. Приймаючи тепер знову вибір на прем'єра вже незалежної держави України — Масол заповів різні блага, які він переведе в Україні, але, поруч, із цим, висловив вдоволення, що він три роки тому не помилявся, виступаючи тоді проти запровадження окремої власної валюти. Виходить, що Масол ні трохи не кращий за Вітолда Фокіна, який прийшов на зміну Масола та був першим прем'єром незалежної України, ані Леоніда Кучми, наступника Фокіна, який на власну руку підписав був „економічний союз" з Росією, в якому передбачалося запровадження в Україні системи рубля з одним Центральним банком у Москві. Леонід Кравчук і тодішня Верховна Рада не затвердили були того „економічного союзу", перекресливши особливо постанови про спільну валюту і Центральний банк у Москві. Тепер та ніби „краща" Верховна Рада вибирає на прем'єра ту людину, яка орієнтується не на Захід, а на Північ і тією своєю орієнтацією готова загирити добре ім'я, що його придбала собі Україна у західньому світі, та довести до не спожаління гідних наслідків внутрі України і в її взаєминах з сусідами.

Ніхто інший не створив цієї ситуації, як тільки власний так званий демократичний табір в Україні, який особистим амбіціонерством і партійництвом програв вибори до Верховної Ради та вможливив вибір на її голову комуніста Олександра Мороза. Ситуація може покращати, якщо остаточний вислід виборів, які ще не закінчилися, скріпить демократичний сектор у Верховній Раді. Невідомо ще, як вийдуть вибори президента, які відбудуться 26-го червня. Якщо президентом буде знову Кравчук чи, може Плющ — він міг би наслідувати Боріса Єльцина, який розв'язав був нездібний до конструктивної праці парлямент. Існують різні можливості. В теперішній ситуації в Україні трудно ставити прогнози.

Покищо показалося, що державницька зріла верства українського народу ще не склала іспиту — борсаючися у трудноцах та не зрозумівши, що імперативом для переборення тих труднощів є єдність, — понадпартійний фронт усіх патріотичних сил, які разом із неукраїнськими громадянами, які дивляться на Київ, а не на Москву, — будувати молоду державу. Ще не запізно, але багато часу змарновано.

Микола Бараболяк

„УКРАЇНА — НЕПОСЛУШНА ДИТИНА"

I

Лондонсько-нюйоркський тижневик „Економіст", який має видавничі бюра по всьому світі, вміщує час-від-часу додаток під назвою „Огляд". Його можна вилучити з журналу, як окремий памфлет. В тих „Оглядах" подається ґрунтовнішу аналізу якоїсь проблеми, часто міжнародний статус окремої країни. З останніх „Оглядів" назву такі як „Міжнародна банковість", „Польща", „Останній „Огляд", у числі за 7-ме травня, має заголовок по-англійськи — „Ukraine Unruly child" — позичений до цієї статтейки. Постараюся дещо передати з нього під окремими підзаголовками, як у „Економісті". Як от „Народження і можлива смерть держави". Проголошення незалежности України 24-го серпня 1991 року перейшло у Верховній Раді майже одноголосно, серед загального замішання, два дні після зліквідування московського путчу. Комуністи голосували „за" на заклик тодішнього секретаріяту УПУ, Станіслава Гуренка, який мав закликати: „Нині будемо голосувати за незалежність, бо коли ні, ми у г....". До такої міри комуністи були непевні тоді реакції народу проти комуни. Зразу все виглядало для України позитивно. На жаль, українські націоналісти були надто відірвані від дійсности. Думали, що Україна багата індустріяльна країна, не здаючи собі справи з того, що її індустрія спрямована була головно на воєнні потреби, що це динозавр, який тільки поїдає.

Не мали вони зрозуміння для справ економіки. Для них важливіші були прапори і військові однострої чим економіка. Цитується на доказ Лук'яненкове розчарування. Джерело проблем України у занедбанні реформ. Коли Польща, Чехія, Мадярщина, і навіть частинно Росія, застосували методи шоку для введення господарки вільного ринку, „партія влади" України винайшла економічну методу, яка більш нікудишня, як совєтська. Для втримання старих економічних „динозаврів" друковано купони, що спричинили нечувану інфляцію. В есеї подається графи, які ілюструють самогубну господарку. А ворог з півночі тільки вичікує, коли ця господарка заламається зовсім, і Україна впаде як зріле яблуко в обійми Москви. Політика Москви супроти України проста: „Нема потреби встрявати; Уряд України робить усе, щоб знищити всяку надію, що у незалежній державі народові буде житись краще, ніж під владою Москви". Усе пропало? Ні, якщо обереться нового президента — висновок „Економіста".

Інший підзаголовок у цьому журналі: „Як загирено економіку України"? Економіку України винищує інфляція. Коли б не те, що народ вирощує поживу для свого особистого вжитку, був би голод. А хто несе вину за інфляцію? Перше — неґативний торговельний балянс. Більше імпортують ніж вивозять. Йдеться головно про енерґоносії. Великі державні підприємства у жахливий спосіб марнують ґазоліну, наче б Україні не приходилось платити дорого Росії за неї. Коли накладено на ці підприємства високий податок за зужиту ґазоліну, вони навчились би щадити і не треба б тільки купувати у Росії. Зате нерозумно накладають податки там, де вони шкодять розвиткові економіки. Податками до висоти 90 відс. обтяжують загальні приходи підприємств, а не зиски, що руйнує ці приватні підприємства; вони рятуються в цей спосіб, що поринають у тіньову економіку, і в цей спосіб вминають податки. А держава тратить. У результаті гіперінфляція. Друкується гроші, щоб було чим оплачувати головно працівників дефіцитних державних підприємств, що як замахове колесо, побільшує інфляцію.

А чи були заходи запобігти тому погубному процесові? І чи намагавсь це здійснити у жовтні 1992 року Кучма за його прем'єрства на базі пляну Пинзеника. Та готування його тривало задовго, плян був готовий щойно у травні 1993 року. Плян вимагав великих законодавчих змін. Перешкодив теж у його здійсненні страйк вуглекопів. Верховна Рада не підтримала заходи Кучми. Навпаки, причинилася до дальшої інфляції, схвалюючи дальші кредити на платні для робітників, дефіцитних підприємств, голова Національного Банку Ющенко, намагався прикоротити цей голод на купони, але парлямент натиснув, і Банк мусив уступити. Повінь безвартісних купонів заляла Україну, а це руїна.

Продовження буде.

Степан Яворський

Вісті з Оттави

Конференція Федерації Українських Професіоналістів і Підприємців Східньої Канади, яку зорганізував місцевий відділ цієї Федерації під керівництвом Модеста Цмоця, розпочалась у п'ятницю, 10-го червня ц. р., у приміщенні амбасади України в Оттаві. Тамара Руденко-Харлямбій, член управи оттавського товариства, представила амбасадора, Віктора Батюка, який привітав присутніх делеґатів з різних міст Канади і місцевих членів товариства (разом понад 80 осіб). Після цього промовляв член канадської федеральної Палати громад Володимир Ластівка. В. Ластівка був одним з офіційних репрезентантів канадського парляменту під час виборів до Верховної Ради України 27-го березня ц. р. Він розповів про свою місію у місті Донецьку і ствердив, що, назагал, вибори відбувалися демократичним порядком і ні він ні його колеги в інших містах України не завважили поважних зловживань під час голосування. В. Ластівка звернувся з апелем до присутніх, допомогти фінансово молодій українській державі.

У суботу, 11-го червня, після ділових нарад управи і членів Федерації, відбувся спільний обід, на якому головним промовцем був Андрій Вітер, колишній член федеральної Палати громад з Торонто. Під час виборів до Верховної Ради України в квітні ц. р. він був в Україні, де він уважно слідкував за процесом цих виборів. А. Вітер сказав, що, всупереч неґативним прогнозам і коментарям про апатію виборців і непридатність виборчої системи, майже 70 відс. зареєстрованих виборців віддали свої голоси і вибрали 338 членів Верховної Ради, що становить кворум. Тому парлямент може працювати і ухвалювати закони. В основному, вибори в Україні були справедливі. Безумовно, в деяких районах існували порушення, але голосування відбувалось переважно згідно зі законом.

Хоч комуністи і їхні прихильники здобули найбільше число мандатів, порівнюючи їх з числом комуністів в попередньому парляменті, вони втратили багато ґрунту. Найбільшу групу становлять так звані незалежні, серед яких є багато професійних спеціялістів і реформаторів. Було вибрано лише 12 жінок, хоча кандидувало понад 500 жінок.

Говорячи про новообраного голову Верховної Ради, Олександра Мороза, А. Вітер сказав, що його дотеперішня поведінка назагал позитивна, та що він в основному стоїть на державницьких позиціях. Його становище відносно приватизації землі неґативне, але канадські українці можуть старатись вплинути на зміну його поглядів. А. Вітер радить, щоб провід українців в Канаді вплинув на канадський уряд, щоб він запросив О. Мороза до Канади, зокрема, до Саскачевану, де він матиме нагоду провести багато часу з прем'єром провінції, Р. Романовим і його міністром сільського господарства.

Того дня увечері відбувся бенкет конференції в приміщенні національного пресового клюбу, на якому головним промовцем був Джон Сопінка, суддя Найвищого Суду Канади.

У неділю, 12-го червня, після обіду промовляла Рейнел Андрейчук, сенатор канадського парляменту. Вона є членом канадської парляментарної комісії закордонних справ. Ця комісія складається з 22-ох членів (15-ти членів Палати Громад і 7-ми членів Сенату) і вона подорожує по цілій Канаді, консультуючись з громадянами і представниками різних груп. Усі члени Комісії були назначені в березні-квітні ц. р. „Я постараюсь", сказала сенаторка Андрейчук, „дати вам деякі інформації про завдання цієї Комісії. Прем'єр-міністер Канади і його міністер закордонних справ сказали, що вони мають намір зробити основний перегляд закордонної політики. Прицьому вони підкреслили, що вони одночасно зроблять ґрунтовний перегляд канадської політики оборони". Завданням закордонних справ буде визначити, якою повинна бути канадська закордонна політика на наступних 10 років. Комісія шукатиме поради не лише від організованих груп, але також від окремих громадян.

На закінчення конференції відбулась сесія на тему: „Взаємини Канади з Україною", на якій предсідником був Майкл Белл, директор бюра Центральної і Східньої Европи міністерства закордонних справ і міжнародної торгівлі. В панельній дискусії, в якій, крім предсідника М. Белла, брали участь від канадського міністерства закордонних справ такі особи: Мелвін МекДоналд, директор відділу розвитку торгівлі для Центральної і Східньої Европи, Ален Сміт, директор

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Сушко

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА В ПРИРОДІ

Про Національний Екологічний Центр України (в скороченні Екоцентр) і його природоохоронну діяльність, що її він проводить в Україні, було вже писано у „Свободі". Тому це не є ніякою несподіванкою, що останньо ця поважна громадська екологічна організація, яка сама існує щойно три роки, приєднала до своєї багатогранної діяльности ще один проєкт, що так і називається „Екологічна освіта в природі".

Про цей найновіший проєкт довідуємося дещо із інформацій, що наспіли від Екоцентру з Києва до Міжнародного „Global ReLeaf" відділу при Американській асоціяції лісництва у Вашінгтоні. Екоцентр є один із 13-ти різних світових партнерів цієї американської міжнародної організації, діяльністю якої, між іншим, координує віддана ідеї охорони природи американська українка Христина Соневицька.

Ідея проєкту „Еко-освіта в природі" зродилася із-за турботи про це, хто перейме завтра обов'язок берегти і рятувати природу України, яка зазнала стільки безжалісного нищення за совєтської системи? Тому Екоцентр і зосередив свою увагу на молодь бож вона — „це майбутнє нашої держави", — як пишуть у інформації з Екоцентру Наталя Шовкопляс і Тетяна Гардашук.

Кажуть вони, щоб конечно спрямувати увагу організацій молоді на природне довкілля, дорогою частих зустрічів молоді віч-у-віч з природою давати їй нагоду познайомлюватися з екологічними проблемами різних реґіонів України, і обговорюючи з ними ці проблеми і шукати їхньої розв'язки, вщіплювати в них екологічну освіту та виховання в природі. Це є мета і стратеґія діяльности цього найновішого проєкту Екоцентру „Екологічна освіта в природі".

Але це ще не все. Треба конкретно виробити нові форми і методи такої освіти в природі. І тут Екоцентр звернув увагу на потребу міжнародного співробітництва з подібними організаціями молоді екологічного спрямування інших країн і тим способом набутий ними досвід використати в Україні.

Проєкт „Екологічна освіта в природі" почато здійснювати вже минулої осені. В межах цього проєкту відбулася еколого-освітня експедиція по ріці Тиса, під час якої молоді активісти знайомилися з екологічними проблемами цього реґіону. Разом з молодими українцями взяли участь у тій експедиції теж і їхні словацькі партнери з їхньої організації молоді „Strom zivota" („Дерево життя"). Ця словацька організація існує вже з 1979 року, і є відома у широких колах европейської екологічної громадськости. Екоцентр надіється використати їхній досвід для екологічної освіти української молоді.

З цією думкою Екоцентр підписав на початку 1944 року спільну угоду з організацією „Деревом життя" про співробітництво в галузі еко-освіти та виховання молоді в природі. В межах цієї угоди 150 до 160 молодих українських екологічних активістів матимуть нагоду перейти теоретичну і практичну підготову у молодечих таборах та центрах екологічної освіти „Дерева життя" у Словаччині. 3-го березня 1944 року вже розпочалося здійснення цього спільного проєкту і ним керує словацький координатор Юрай Месік.

Цей проєкт розраховано на два роки (94—95рр.) Екоцентр надіється, що молоді українські випускники доможуть розповсюдженню в Україні набутих ними нових методів еко-освіти та виховання в природі, як теж і дадуть початок створенню незалежного крила молоді Екоцентру, яке зможе координувати молодечу екологічну політику в Україні.

Здійснення цього спільного проєкту із організацією „Деревом життя" було, між іншим, можливе завдяки фінансовій підтримці від „Environmental Partnership for Central Europe" (German Marshall Fund of the U.S.).

У межах задуманого проєкту „Екологічна освіта в природі" Екоцентр іде ще далі. Він уважає за конечне, щоб талановиті випускники вищих шкіл України з ділянки екологічних наук мали нагоду поглибити свою освіту в тому напрямку в університетах Европи. Тому і при Екоцентрі створено фонд на підтримку такої програми під назвою „Environmental Planning and Management Program for Youth". Екоцентр надіється на фінансову підтримку та розуміння конечности такої програми з бо-

(Закінчення на стор. 3)

Роман Борковський

РОЗПОВІДЬ ПРО РОКИ ВІЙНИ, РЕВОЛЮЦІЇ ТА ЕВОЛЮЦІЇ

Мирослав Прокоп, „Напередодні незалежної України: спостереження і висновки", 1993, 646 стр., Ню Йорк, Наукове Товариство ім. Шевченка.

I

Текст Мирослава Прокопа попереджує, довідка ред. Івана Кедрина „Про книжку і її автора" і „Передмова" Анатоля Камінського. Наукова апаратура — список літератури, посилення на джерела, показник імен надає книжці наукового характеру і тому узасадненим є видання її Науковим Товариством ім. Шевченка. Це високоякісна публіцистика оперта на солідній основі знання історичних фактів перефільтрованим власним досвідом і вдумливою аналізою розвиткових тенденцій історії.

До книги входять 42 есеї і статті з журналу „Сучасність" і одна стаття призначена до ще невиданого числа „Літопису УПА", вони покривають тридцятидворічний період існування „Сучасности" в її еміґраційній фазі (від 1961 до 1993 рр.). Матеріял упорядкований не хронологічно, так він появлявся на сторінках „Сучасности", але зібраний тематично у таких шести частинах: 1. Організований український визвольний рух під час німецької окупації України 1941—1944 рр. 2. Національна політика Москви і Україна. 3. Рух опору і відродження в Україні. 4. Міжнаціональні взаємини — Україна, Росія, Польща. 5. Причинки до політичних портретів. 6. Спогади і довідки.

Автор книжки займає становище до всіх важливих проблем часу від походу Гітлера на Схід аж до нашого сьогодення. Якщо шукати спільного знаменника до цього обширного матеріялу, то це наступ ворогів (німців і москалів) на українську національно-політичну свідомість, на українську самобутність — історію, мову, культуру і прямо саме фізичне існування народу, а з другого боку — це відсіч народу усім тим зазіханням, найперше у формі збройної боротьби, а згодом руху опору.

Уже перша стаття першої частини п. з. „Українські самостійницькі політичні сили в Другій світовій війні" дає загальні рами і вступ до дальшого матеріялу, в якому є розгорнена картина визвольної боротьби у формаціях ОУН, УПА, УГВР. На увагу заслуговують особливо такі проблеми: ідеологічно-програмова еволюція ОУНб в часі війни, що знайшла своє завершення на Третьому Надзвичайному Великому Зборі ОУН (єдиному, що відбувся на рідній землі). Це була еволюція від інтеґрального націоналізму до демократії. Далі йде узасаднення потреби і доцільности революційно-визвольної боротьби під час і після війни, генеза УПА і потреба створення УГВР, як надпартійного керівництва визвольної боротьби і суроґату державного уряду. Якщо про узасаднення конечности революційно-збройної боротьби, то арґументи автора виважені і вагомі і до денного порядку над ними не можуть перейти навіть найбільші фанатичні прихильники збройної боротьби (а такі в діяспорі існують). Автор каже: „...під час Другої світової війни, зокрема, під час німецької окупації, а згодом повторної большевицької, українська проблема могла виявитися, як самостійний політичний фактор між двома імперіялістичними потугами, що воювали за Україну, тільки засобами нелеґальної підпільної боротьби проти німців і московських большевиків. Тільки такими засобами могло виходити на українських землях вільне слово і тільки так можна було опиратися ворожим силам і боронити українські національні інтереси". (стр. 28). Рівночасно автор збиває твердження, що збройна боротьба потягнула за собою надто великі жертви. Він доказує, що найбільше жертви поніс український народ тоді, коли такої боротьби не було, наприклад, колективізація, організований голод, вимордування полонених й інше.

Про пляни німців щодо України, то автор висловлюється ось як: „Німецькі пляни були ясні, точні і детальні. Місця на будь-які маневри для українців не було. Якби німці перемогли, вони без сумніву принесли б Україні катастрофу таких розмірів, що її важко було б рівняти навіть з найбільшими історичними трагедіями українського народу" (стр. 77).

Влучно автор характеризує УПА, про яку дехто в діяспорі говорив як про партійну армію. Він пише: „Як збройно-політична організація УПА була соборною — значить репрезентативною для всього народу-силою. З організаційного погляду вона була в першу чергу твором галицького організаційного хисту. Але ініціятива творення УПА і перші її організаційні та політичні кроки належать не Галичині, а Поліссю і Волині. А на її програмі — виразно знак центру і сходу України" (стр. 83).

У другій частині книжки автор подає глибоку аналізу політики Москви у відношенні до українського народу. Він розкриває змисл і цілі концепції так званого злиття націй і формування єдиного совєтського народу, як також брехливість тези про справедливу й остаточну розв'язку національного питання у СССР, вказує на небезпечну акцію вимішування населення СССР — акція, яка мала на меті звести український народ до меншости на своїй власній території. Все це окутане брехливою пропаґандою, яка могла б закасувати самого Ґебельса. Між іншим фальшування історії довело до тих вимірів, що „усе добре і шляхетне в історії українського народу є те, що пов'язане з Москвою, а погане і зрадницьке те, що спрямоване проти Москви" (стр.22). Нахабність окупанта виявлялася у його визначуванні інтересів України відповідно до інтересів Москви. Фальшування не уникнув і український визвольний рух і власне на цьому зосереджувалася уся люта винахідливість у брехні московських чиновників.

Кінцеві статті тієї частини („Розвінчування утопії" і „З'їзд депутатів СССР і національне питання") вказують на предвісники змін у національному питанні під впливом реформ Ґорбачова. Вихідною була теза про те, що з національним питанням в СССР не є все так гарно, як давніше твердили. Реформи, хоч дуже помірковані, наткнулися на шалений опір керівників імперії та нижчих ешелонів чиновництва, затруєних отрутою воюючого російського великодержавного шовінізму, поєднаного з утопічною ідеєю комунізму. В кожному разі на З'їзді депутатів у СССР у 1989 році вже можна було почути постуляти представників різних національних республік, включно із слабими і боязкими голосами українських депутатів.

Закінчення буде.

Культурний Фонд Вашінгтонської Групи розпочинає свою діяльність

Члени Театру ім. Леся Курбаса (зліва): Володимир Кучинський, Тетяна Каспрук, Олег Драч, Наталка Половинка, Андрій Водичев.

Новостворений Культурний Фонд, який діє в рамках Вашінгтонської Групи, розпочав свою діяльність імпрезою, яка відбулася 5-го червня ц.р. Під егідою амбасади України в ЗСА, Культурний Фонд влаштував театральний вечір, в якому взяв участь Львівський Театр ім. Леся Курбаса. Його члени виконували драматичні читання віршів Богдана Ігоря Антонича під назвою „Я все п'яний дітвак із сонцем у кишені". У виступі брали участь мистецький керівник театру Володимир Кучинський, а також Олег Драч, Тетяна Каспрук, Наталка Половинка та Андрій Водичев. Поезія Богдана Ігоря Антонича, видатного сина лемківської землі, перепліталася з традиційними лемківськими піснями.

Вечір відбувся в прекрасному приміщенні української амбасади в американській столиці, і присутні, які вщерть виповнили приймальну залю, з великим ентузіязмом привітали українських акторів. Після виступу відбулося прийняття в дворі амбасади.

Директор Культурного Фонду Лариса Лапичак-Чопівська представила Валерія Кучинського, заступника амбасадора Олега Білоруса, який тепер є на відвідинах у Києві. В. Кучинський обіцяв, що амбасада України всіма силами підтримує зусилля Культурного Фонду і буде тісно співпрацювати з його членами. Серед присутніх були численні жертводавці Культурного Фонду, які були спеціяльними гістьми того ж вечора. Л.Чопівська висловила їм особливу подяку за те, що шляхом своєї фінансової підтримки вони виявили усвідомлення важливости завдання, яке Культурний Фонд поставив собі.

Львівський Театр ім. Леся Курбаса був заснований 1988 року. З того часу він отримав престижеву нагороду ім. Василя Стуса і поставив цілий ряд постановок. Численні з них — це оригінальні п'єси або довго замовчувані п'єси таких видатних українських постатей як Григорій Сковорода та Володимир Винниченко. Протягом свого існування театр брав участь в численних міжнародних театральних фестивалях, а його члени виступали в театральних постановках у ЗСА, Польщі та Росії. Члени Театру ім. Леся Курбаса перебувають в Америці на запрошення театральної групи „Яра" і разом з ними беруть участь в постановці п'єси „Лісова пісня Яри".

Культурний Фонд, який був задумом його директора Л. Чопівської, плянує цілий ряд цікавих заходів, метою яких є ознайомити зовнішній мистецький світ з різними видами українського мистецтва — музикою, образотворчістю, кіно, літературою, драматурґією. Протягом наступних кількох місяців Культурний Фонд має намір провести, серед іншого, серію музичних концертів та кінофестиваль. Оскільки Культурний Фонд має свій осідок в центрі американської столиці, він має надію привабити на свої події членів міжнародної та дипломатичної громад, як також культурних та політичних лідерів. Для того, щоб здійснити свої цілі, концерти та інші заходи Культурного Фонду відбуватимуться в різних приміщеннях, серед них в амбасаді України, в Культурному Центрі ім. Кеннеді, а також у місцевих театрах, університетах та церквах.

За дальшими інформаціями про Культурний Фонд Вашінгтонської Групи, або щоб стати жертводавцем цього Фонду проситься телефонувати на число: (202) 363-3964.

Марта Зєлик

Допоможіть добудувати церкву

Відродження української державності немислимо без відродження її духовности. Розуміючи цю істину, ми, жителі села Августівка Козівського району Тернопільської области три роки тому почали будувати греко-католицьку церкву у своєму селі. Нову церкву ми почали будувати на фундаменті, закладеному ще на початку Другої світової війни громадою села, під керівництвом покійного отця Павла Олійника. Ми вже дещо зробили: вимурували стіни, поставили „баню", покрили бляхою. Щоб завершити будівництво храму, потрібно докласти ще багато праці і фондів. Своїми силами та фондами нам дуже тяжко, тому що економіка нашої молодої держави України в тяжкому стані. Ми сподіваємося, що так завжди не буде, але церкву хочемо закінчити якнайшвидше.

З нашого села є багато односельчан в світі: в Америці, Аргентині, Англії, Канаді, Австрії, Австралії, які могли б надати нам допомогу в будівництві церкви. Тому ми звертаємося до своїх земляків — вихідців зі села Августівки — відгукнутися на наше прохання і допомогти хто і чим може. Ми звертаємося і до земляків-сусідів, вихідців із навколишніх сіл: Хороброва, Хоростця, Конюхів, а також до всіх українців доброї волі пожертвувати на будівництво греко-католицької церкви в с. Августівка на далекій Україні.

Крім того через газету „Свобода" хочемо висловити сердечну подяку нашим землякам, що проживають в різних частинах світу за те, що вони вже пожертвували на будівництво церкви в с. Августівка: Михайлові Рокушев, Аргентина — 2,650 дол., Карпові Йосифові, ЗСА — 250 дол., Яремкові Дмитрові, ЗСА — 300 дол., Дячишинові Михайлові, ЗСА — 626 дол., Савківу Петрові, Англія — 100 дол., Кельнерові Степанові, Австрія — 100 дол., Андрусишин Ганні, ЗСА — 50 дол., Коцурові Миколі, ЗСА — 40 дол.

Просимо усі пожертви пересилати на адресу Ярослава Іваxіва: J. Iwachiw, 387 Zion Rd., Neshanic Sta., NJ 08853; or: Ukrainian Orthodox FCU, P.O.Box 375, So. Bound Brook, NJ 08880; чеки слід виписувати на: Church in Ukraine Acct. No.3348.

Члени Церковного комітету с. Августівка:
Дупай Михайло, Кельнер Іван, Васильчишин Іван та інші.

ПІВНІЧНИЙ ЄМЕН відхилив пропозицію ООН щодо заснування інституції міжнародних спостерігачів з метою припинення громадянської війни, що триває вже майже два місяці. На думку уряду північного Ємену, ця пропозиція суперечить резолюції Ради безпеки ООН, прийнятій 1-го червня, яка закликає до негайного припинення вогню. Присутність міжнародних спостерігачів може означати своєрідне визнання південно-єменських сепаратистів, які 20-го травня цього року проголосили про свою незалежність. Як відомо, дотепер жодна країна не визнала південного Ємену, хоч існують здогади, що Савдійська Арабія й інші арабські держави Перської затоки підтримують його.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона повідомив, що призначив зі своїх військових складів у Німеччині 50 бронетранспортерів для користування миротворчих військ Організації Об'єднаних Націй в Руанді. Крім того ЗСА вирішили вкінці назвати події в Руанді їх правдивим іменем — „ґеноцид", бо досі говорилося, що там могли бути масакри. Все це тепер на швидку руку робиться на поштовх Білого Дому, який хоче припинити гостру критику ЗСА та їхньої закордонної політики, зокрема коли йдеться про Руанду та цілковите нехтування її трагічних подій.

Вісті...

(Закінчення зі стор. 2)

бюра допомоги для Центральної і Східньої Европи, і Кевін О'Шея, директор бюра допомоги для країн колишнього Совєтського Союзу. З українського боку виступали: д-р Роман Петришин, президент Фундації ім. Тараса Шевченка, Богдан Онищук, президент канадського Фонду Дітей Чорнобиля. Усі чотири канадські бюрократи підкреслювали вагомість взаємин Канади з Україною і бажання канадського уряду допомогти молодій українській державі в трансформації до демократичної системи і до вільного ринку. Вони твердили, що канадський уряд, у дусі спеціяльного партнерства з Україною, старається дати максимальну допомогу, особливо в проєктах, в яких канадці українського роду беруть участь. Вони згадали про співпрацю Канади з Україною в ділянці оборони та про можливість візити в Канаді міністра оборони України, генерала армії Віталія Радецького. Наступного року Канада буде господарем зустрічі держав „великої сімки", що дасть нагоду Канаді піднести профіль України в дискусіях і звернути увагу тих країн на важливість стабілізації економії в Україні.

З українського боку д-р Роман Петришин звернув увагу на договір між Україною і Канадою про „спеціяльне партнерство". Цей договір зобов'язує Канаду присвятити Україні особливу увагу. Д-р Петришин зауважив, що канадська політика імміґрації повинна взяти до уваги факт, що протягом сталінського, хрущовського і брежнєвського періоду українці втратили щонайменше два покоління в ділянці з'єднання родин. Щоб направити цю несправедливість, канадський уряд повинен дозволити канадським українцям користуватися особливими полегшами, щоб можна було спроваджувати родини другого або третього покоління.

Богдан Онищук сказав, що без уваги на труднощі, канадські інвестиції в Україні збільшуються та що головною причиною малого зацікавлення з боку канадських підприємств є брак інформації.

Екологічна...

(Закінчення зі стор. 2)

ку широкої української громадськости і прихильної Україні української американської діяспори. Зацікавленим поручаємо звертатися за дальшими інформаціями, пишучи безпосередньо на адресу: Національний Екологічний Центр України, вулиця Володимирська 54, 252030 Київ, Україна.

Роздумуючи над важливістю проєкту Екоцентру „Екологічна освіта в природі", хочу навести згадку про мій особистий досвід, що я його зазнав з ділянки подібної вищезгаданої програми.

Працюючи у публічних школах міста Балтимор в Мериленді, я був заснував у 1970 роках малий шкільний заповідник „The Bragg Nature Center" Не один раз я мав нагоду бачити, з якою увагою міські школярі, опинившись віч-на-віч з лісом, вслухувалися у слова учителя-природника у цьому заповіднику. Тому я і погоджуюся зі словами, що їх згадав раніше, працівників Екоцентру, що „екологічно освічена молодь — це майбутнє світу".

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

Народився св. п. Ю. Химинець 18-го липня 1911 року у селі Підгоряни, тепер передмістя Мукачева, у селянській родині. У 1930 році закінчив Мукачівську торговельну академію, відтак до 1938 року працював її секретарем. На відміну від заражених москвофільством реальної гімназії і учительської семінарії, навчання в торговельній академії провадилося українською мовою. Довгі роки директорував тут відомий культурно-громадський діяч Августин Штефан, згодом голова парляменту Карпатської України. Саме тут Ю. Химинець пройшов добрий вишкіл національного освідомлення, розпочавши активну співпрацю з Організацією Українських Націоналістів, яка на той час вже мала свої осередки в краї.

Восени 1938 року Ю. Химинець, виконуючи доручення провідника Карпатської України Августина Волошина, організував у Відні і очолив Закордонну делеґацію Карпатської України, яка представляла український уряд краю на міжнародній арені, боролася проти зазіхань фашистської Мадярщини. Після поразки Карпатської України окупаційна мадярська влада його тричі арештовувала.

Кінець Другої світової війни застав Ю. Химинця в Австрії. Невдовзі він закінчив університет в Інсбруку і захистив докторат на тему „Форми організації більшовицького господарства від 1917 року дотепер".

До Америки Ю. Химинець приїхав з родиною у 1948 році, спочатку працював робітником на фабриці в містечку Бетлегемі, Пенсильванія, а коли закінчив комерційний коледж, то дістав місце книговода у місті Пассейк, Ню Джерзі. Тут був активний в житті української громади, ініціятором і організатором перебудови „Рідної Школи". Вийшовши на пенсію з причини автової аварії, св. п. д-р Ю. Химинець вдався до плідної наукової і літературної праці. Треба щиро пошкодувати, що він не почав її раніше — обидві його книжки служать сьогодні гострою зброєю за українське майбутнє Срібної Землі, земляки чекали наступних його творів і він мав багато конкретних та дуже вартісних плянів.

Св. п. д-р Ю. Химинець залишив у смутку велику, з'єднану шляхетним українським духом, родину — дружину Марію — свого вірного товариша-однодумця, невтомного провідника українського жіночого руху в Закарпатті у 30-ті роки, троє синів — Романа з дружиною Єлизаветою і дітьми Катериною, Христиною й Андрієм, неодружених ще Богдана і Юліяна, дочку Марію з чоловіком Євгеном Котлярчуком та дітьми — Дарією і Євгеном.

Полум'яний патріот і борець за соборну Україну, св. п. д-р Ю. Химинець від Бога був обдарований нестаріючою цікавістю до світу, любов'ю до науки, хистом мислителя. Його смерть є великою втратою для української громади в Америці, для всього закарпатського краю, але рівночасно відхід такої людини спонукує нас ще більше гордитися добрими синами України, які й по смерті продовжують жити в імені своєї дорогої батьківщини.

МІНІСТЕР ТОРГІВЛІ Іраку Салех Мохаммед Маґді у своєму виступі в телевізійній програмі оприлюднив декрет Ради революційного командування, згідно з яким відрубуватимуться руки тим іракським селянам, котрі не віддадуть весь свій врожай державі. Разом з тим президент і прем'єр Іраку Саддам Гуссейн підвищив закупівельні ціни на тонну пшениці — з 15,0000 до 35,000 динарів, ячменю — з 7,500 до 20,000 динарів.

Ділимося сумною вісткою, що 18-го червня 1994 р. відійшла у вічність на 94-му році життя

бл. п.

ВОЛОДИМИРА БАКУН

Залишила в глибокому смутку
дітей — ЗЕНОВІЮ з чоловіком ЛЮБОМИРОМ
— ВОЛОДИМИРА з дружиною НАДІЄЮ
— МИРОСЛАВА з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
восьмеро внуків, восьмеро правнуків та ближчу і дальшу родину в ЗСА й Україні.

ПАРАСТАС у вівторок 21-го червня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Литвина в Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОН 22-го червня о 10-ій год. ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, на Евер Ґрін цвинтарі в Гилсайд, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що у вівторок 14-го червня 1994 р. несподівано відійшов від нас у вічність на 58-му році життя наш найдорожчий СИН, БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО, СЕСТРІНОК І БРАТАНОК

бл. п.

ЯРОСЛАВ РАК

ПОХОРОН відбувся 17-го червня 1994 р. з похоронного заведення Frederic Funeral Home, Flushing NY до церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці у Fresh Meadow, NY.

ПОХОРОНЕНО його на українському католицькому цвинтарі св. Духа у Гемптонбурґу, Н.Й.

Залишилися у глибокому смутку:
батько — ПЕТРО
сестра — ОЛЬГА КАРАШ з мужем БОРИСОМ і синами СТЕПАНОМ І АНДРІЄМ
вуйки — ВАСИЛЬ
— ПЕТРО і
— ІВАН з родинами у Канаді
стрийко — МИХАЙЛО з родиною
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Польщі й Ураїні.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У 50-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого незабутнього БАТЬКА

св. п.

проф. ПАВЛА ВОЛЯНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

30-го червня 1994 р. у церквах:
Пресвятої Трійці в Керґонксоні;
св Михаїла в Монтреалі і
св. Івана в Перемишлі.

Про молитви просять:
сини — ОЛЕГ і
— БОГДАН з родинами

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО Т-ВА в РОЧЕСТЕР, Н. Й. ділиться зі своїм членством і громадянством сумною вісткою, що в п'ятницю 17-го червня 1994 р. з волі Всевишнього по тяжкій і короткій недузі упокоївся в Бозі, проживши 80 років довголітній голова Патріярхального Т-ва

бл. п.

МАРКО ЛОНКЕВИЧ

ПОХОРОН відбувся в понеділок 20-го червня 1994 р. на цвинтар Holy Sepulchre в Рочестер, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій родині покійного дружині ОЛІ, дочці ОКСАНІ ШЕВЧИН і внукові МАРКОВІ висловлює найщирішого співчуття складає

УПРАВА

Замість квітів просимо ласкаво складати пожертви на Патріярхат або на Духовну Семінарію св. Духа у Львові.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та цілою громадою, що у понеділок 6-го червня 1994 р. несподівано відійшла у Вічність на 70-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА та ПРИЯТЕЛЬКА

св. п.

ТЕОДОЗІЯ ЦЕРКОВНЮК – – СЛОБОДЯН

народжена у Кобаках біля Косова

ПАНАХИДА відбулася у четвер 9-го червня 1994 р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Музика при 2157 West Chicago Ave., Чикаґо, Ілл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю 10-го червня о год. 9-ій ранку, а потім з того ж заведення перевезено до катедри української католицької церкви св. о. Миколая при 2238 West Rice St. Чикаґо Ілл., а опісля тлінні останки покійної перевезено і поховано на цвинтарі св. о. Миколая.

Важким горем прибиті:
муж — ПАВЛО
доньки — ГАЛЯ ЛИТВИНИШИН з мужем ЮРІЄМ
— МАРІЙКА СЛОБОДЯН
та ближча і дальша родина в Україні й ЗСА.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями, знайомими та широкою громадою, що після тяжкої хвороби з волі Божої в п'ятницю 17-го червня 1994 р. відійшов у вічність

бл. п.

д-р ЮЛІЯН ХИМИНЕЦЬ

народжений 1911 року в Підгорянах у Карпатській Україні.

ПОХОРОН відбувся у понеділок 20-го червня на українському католицькому цвинтарі св. Духа у Гемптонбурґі, Н. Й.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину — МАРУСЮ
дочку — МАРІЙКУ КОТЛЯРЧУК з мужем ЄВГЕНОМ і дітьми ДАРІЄЮ та ЄВГЕНОМ
синів — БОГДАНА
— РОМАНА з дружиною ЕЛИСАВЕТОЮ і дітьми КАТЕЮ, ХРИСТЕЮ та АНДРІЄМ
— ЮЛІЯ з дружиною ЛЮБОЮ і сином МИХАСЕМ
шваґриню — АННУ ГАРАСЬ з мужем РОМАНОМ і дітьми ОКСАНОЮ та РОМАНОМ з родинами
племінницю — ЕВЕЛИНУ КЕДЮЛИЧ
кузинку — ІРИНУ ПРИСТАШ з мужем ІВАНОМ
та рідних в ЗСА, в Карпатській Україні і Чехо-Словаччині.

ІРАНСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Алі Акбар Велаяті в інтерв'ю для єгипетської газети „Аль-Аграм" сказав, що „боротьба арабського світу проти Ізраїля не повинна припинятися". Він підкреслив, що палестинсько-ізраїльський договір про палестинську автономію є „великою несправедливістю", оскільки Ясір Арафат „дістав принизливий пост старости смуги Гази і району Єрихону, а тим часом справжнім господарем там залишається Ізраїль".

Театр...

(Закінчення зі стор. 1)

обставинах нам на справжню прем'єру не дозволили отже відкриття театру, ми оголосили „публічною репетицією". Публіка зрозуміла та прийняла нас дуже ентузіястично і дуже тепло.

— В який спосіб ви могли працювати і жити? Чи були на державних „хлібах', як інші театри?

— Спершу ми, що заробили із вистав то і уживали на життя, на постановки, — це було єдине джерело доходу. Але перед трьома роками, коли наш театр здобув признання, ми змогли перейти на державний кошт. Однак найбільше тепер користаємо із фестивалів, на які нас постійно запрошують. Ось, для прикладу, ми були у поїздці беручи участь у фестивалях Чернігів-Харків-Київ, де давали лише україномовні вистави. Чи знаєте, що це за шок був для тамошнього населення, яке має комплекс меншевартости української мови? А тут ми ставили Достоєвського, що досконало звучав українською мовою, ставили Винниченка, якого вони ніколи не бачили і не знали і були переконані, що це перекладна річ, бо тільки росіянин міг творити таку драматургію. Чи можна уявити собі кращу методу українізації, як власне таку? Пригадую, як в Харкові ми поставили „Між двох сил" ще перед референдумом, „зо страхом і трепетом", бо можна було мати страх перед реакцією. Але публіка в часі першої вистави викупила усі квитки на дальші дні саме аби побачити цю п'єсу Винниченка.

— Про ваш підхід до репертуару читала я у цій гарній брошурі, що ви її тепер видали завдяки фондові „Відродження" та іншим добродіям, як також про це, що досі було поставлено, твори Л. Костенко, Сковороди, Дюма, Л. Українки, і вже згадані Достоєвського чи Винниченка. А що далі?

— Чергова постановка буде з Платона у перекладі І. Франка, що ми найшли в його архіві у Львові. Мій репертуар радше філософського порядку для створення магічного дійства, де є місце зустрічі актора, п'єси і глядача. А ми працюємо для інтелектуальної публіки і хочемо, щоб в обігу нашої культури були великі авторські одиниці.

— Як чуємо, ви маєте тепер проблеми із приміщенням театру у Львові. Вас намагаються позбутися з будинку і позбавити театру?

— Надіюся, що до такого не дійде, бо українська культура, а в тому особливо культура мистецького театру таки дуже важлива і її ніяк не можна позбутися, позбавляючи місця творчого існування. Не можна викинути на вулицю театр, що виробив собі вже добре ім'я і є так популярний у ширшому культурному контексті. Тому я думаю, що обласна адміністрація все таки вирішить позитивно питання нашого приміщення в Будинкові Народної Творчості, адже втрата його це загроза для існування театру.

— Може і ваші гостинні виступи тут в ЗСА щераз засвідчать важливість існування такого театру наповненого молодими силами, як саме ваш?

— Ми вперше тут виступаємо перед українською та чужинецькою публікою і сподіємося, що вона прийме нас прихильно в Ню Йорку, як в інших місцях, де вже запляновані виступи нашої групи після закінчення вистав в театрі „Ля Мама". Треба вам знати, що 13-го липня ми вже повертаємося в Україну, бо чекає нас участь, як єдиного україномовного театру на Міжнародному Театральному Фестивалі у Севастополі. Чи це не є важливе завдання? Минулого року на такому фестивалі тільки пів однієї вистави ставили українською мовою, а тут ми маємо в цілості запрезентувати україномовну програму!

— Можна вам тільки побажати якнайкращих успіхів, одним з яких має бути повернення театрального приміщення у Львові, якого доступ тепер вам відмовляють. Дай Боже, щоб ваші виступи перед українською громадою в ЗСА мали успіх та багато вдячної публіки. Бо побачити принаймні частину акторів — представників українського театру зі Львова не будемо мати скоро знову нагоди.

— Я свідомий нашої відповідальності, — але це, що ми тут, завдячуємо в першу чергу директорці групи Яра, Вірляні Ткач і всім добрим людям, що допомогли нам приїхати до ЗСА. А чи ми виправдали сподівання, — осудять глядачі.

Після закінчення вистав „Лісової Пісні Яри" в театрі „Ля Мама" 26-го червня група Театру ім. Л. Курбаса зі Львова виступить з програмою із репертуару театру 28-го червня у Філядельфії, 30-го в Ню Йорку, 3-го липня у Гантері, 5-го липня у Гарварді, 8-го в Дітройті та 10-го в Чикаго.

РОСІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Андрей Козирєв на пресовій конференції в Москві остеріг, що коли З'єднані Стейти порушать запроваджене Організацією Об'єднаних Націй ембарго на доставу зброї боснійським мусулманам, то Росія у відповідь також „застосує односторонні кроки і надасть військову допомогу сербам". Заява А. Козирєва пов'язана з тим, що у травні Сенат і Палата Репрезентантів проголосували за скасування ембарго на доставу зброї для мусулманів. Як відомо, вони озброєні значно гірше, ніж серби, які перебрали арсенали Югославської народної армії і дотепер дістають від неї підтримку. А. Козирєв також запевнив, що боснійські серби „поважно" поставляться до пляну миру, випрацьованого дипломатами ЗСА, Европейського союзу, Росії і ООН на травневій зустрічі в Женеві.